

MŪSŲ Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR. 694 (42)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. LAPKRICIO MĒN. — NOVEMBRO 2 D.

XV METAI

Staigi Kremlius Nuolaida Kubos Konfliktė

KONFLIKTO ISTORIJA. Amerikos slaptoji žvalgyba vyriausybei pristatė tikslias žinias apie atominiams ginklams bažnių statytą Kuboje. Vyriausybė taip pat buvo painformuota, kad dvidešimts šeši laivai iš komunistinių kraštų uostų, prikrauti ginklų, išplaukė Kubos linkui.

Vašingtono vyriausybė jokiū būdu negalėjo leisti Kubos puolamais atominiams ginklais apginkuoti. Tam apginklavimui sustabdyti ir buvo vienintelis kelias — užblokuoti Kubą, neįleisti į Kubos uostus ginklais prikrautų laivų. Jeinepaklaustyti, uostan plauktų, vyriausybė įsakė laivus skandinti, nežiūrint kokios būtų pasekmės. Kremliui ši blokada buvo didelė staigmena. Komunistai manė, kad Amerika būdama užimta rinkimų politika, nepastebės ir laivai su ginklais nekliudomi įplauks į Kubos uostus.

KRUŠČIOVA PRISIPAŽIŅO. Kad sovietai Kuboje statė bazes Kruščiovas nesiginė, prisipažino ir net pažadėję pstatyti, ar statomas bazes be jokių sąlygų sunaikinti. Žinoma, kitas reikalas bus ar ši savo pažadą ištesės.

Tai pat kitas vertas dėmesio faktas kad Kuboje bazes tvarko, administruoja, jau turimus atominius ginklus kontroliuoja ne Fidel Castro, bet Kruščiovas. Jis Kubos vardu kalba. Reiškia Kuba jau yra galutinai kritusi į Kremliaus nasrus ir neturi savarankiškumo. Šį faktą pripažino ir kartu apgailėstavo toki dideli Fidel Castro draugai kaip gubernatorius Leonel Baizola ir kiti nacionalkomunistai.

Šiuo pat reikalu Kubon nuskrido Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius

— Min. St. Girdvainis dalyvavo II Vatikano Santarybos atidarymo iškilimėse. Lietuvos ministeris prie Šv. Sosto S. Girdvainis buvo pakviestas dalyvauti iškilmingoje II Vatikano Santarybos atidarymo ceremonijoje. Jis atstovavo Lietuvą taip pat audiencijoje, kurią Jonas XXIII suteikė atvykusioms į Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo iškilmes svečių valstybių specialoms misijoms; kartu su jų nariais ministeris buvo priimtas ir Vatikano valstybės sekretoriaus kardinolo A. G. Cicognani.

Brazilija, savo iniciatyva pasiuntė delegaciją pasikalbėti su Fidel Castro. Gal stengsis įtikinti, kad sutiktų, jeigu nuo jo priklausytų, atominių ginklų bazes sumaikinti. Ypač Brazilijai tai svarbu yra, nes jos atstovas Jungtinių Tautų Organizacijoje padavė pasiūlymą, kad Pietų Amerikoje ir Afrikoje nebūtų atominių bažnių. Gi Kuba, su kuria dabar bartinė Brazilijos vyriausybė taip bičiuliuojasi, nori apsiginkluoti ligi dantų.

Fidel Castro iš Amerikos reikalauja, kad pasitrauktų iš Guatanamo bazės. Bet Amerika šito reikalavimo neišpildys.

Amerikos vyriausybės nusistatymu, Kuba bus blokuojama tol, kol bus sunaikintos sovietų pastatytos bazės.

Europoje į Kruščiovo nuolaidas žiūrima atsargiai. Pavyzdžiui buvęs Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministris Brentano sako, kad Kruščiovas patieks didelį kitokių reikalavimų sąrašą, kur Amerika bus verčiama daryti nuolaidų.

Kaip aiškinti Kruščiovo nuolaidas Kubos konflikte? Pirma — tai būtų ženklas, kad Rusija nesijaučia pakankamai stipri ir užtikrinti karo laimėjimo negali.

Antra, sovietų politikos žinovai sako, kad Rusijos viduje neviskas tvarkoje yra. Šiuo momentu ginkluotas konfliktas yra nepageidaujamas rusams.

Trečia, Kruščiovas tikisi išsiderėti kituose politikos frontuose nuolaidų. Koki bebūtų Kruščiovo nuolaidų motyvai, bet viena aišku, kad Kremlius Kubos politikoje žiauriai palaimejo

— VENEZUELOJE nuolat kartojančios teroristiniams veiksams, vyriausybė įvedė karą stovį. Tvirtinama, kad ginklai ir agentai terorizmui organizuoti yra pristatomi iš Kubos.

— DEP. MENESES CORTES 30 d. spalio žuvo iėktuvo nelaimėje, skrisdamas iš Guatanamo į Braziliją. Lėktuvas sprogo ore Minas Gerais estado, ties Nova Lima. Velionis priklausė UDN partijai ir buvo vienas aktyviausių deputatų, UDN frakcijos lyderis parlamente, atkaklus kovoto-

Kinijos - Indijos Karas

Kai komunistinė Kinija užpuolė prieš pora savaičių Indiją, Vakarų pasaulis nepareišė didesnio susijaudinimo. Dėlto nepareišė, kadangi Indijos vėsta, beveik visą laiką neva neutralumo politika, buvo palankesnė komunistams. Dabar tas pats Nehru, ant savo kailio išbando komunistinės apgaulės politiką. Maskva, kurią jis taip dažnai lankydavo, kuriai taip žemai lankstydavosi ir buvo jos propagandos įrankiu, atsisakė perduoti Indijai ginklų. Atsisako, nes bijo kad Kinijos komunistai neužpyktų...

Indijai ginklus perduoda, ar

jas už pavergtųjų kraštų išlaisvinimą ir už demokratiškas principų įgyvendinimą Brazilijoje Dep. Meneses Cortes mirtis yra didelis nuosolis demokratiniam frontui.

— FIDEL CASTRO įsakė Kubos karo jūrų laivynui šią savaitę praveisti maneversus Kubos apylinkėse. Pats Fidel Castro aplankė priešlėktuvinės patrankas įrengtas strateginiuose punktuose.

— Jungt. Tautų Organizacijos generalinis sekretorius Thant spalio mėn. 30 d. su Fidel Castro kalbėjosi virš dviejų valandų. Pasikalbėjimo turinys — rusų pastatytų bažnių sunaikinimo klausimas. Amerika siūlo, kad bazės būtų naikinamos prižiūrint Jungt. Tautų Organizacijos paskirtai komisijai.

DE GAULLE LAIMĖJO

Prancūzijoje spalio mėn. 28 d. buvo tautos atsiklausimas, ar ji pritaria, kad prezidentas būtų renkamas tiesioginiu, ne parlamento balsavimu, taip kaip pavyzdžiui yra Brazilijoje. Prancūzijoje lig šiol prezidentą rinkdavo parlamentas. Rinkimus laimėjo De Gaulle. Už tiesioginį prezidento rinkimą 62 procentai balsuotojų pasisakė.

— Uždaryta daugybė cerkvių ir bažnyčių. Sovietinė Gudijos spauda skelbia, kad

dovanoja, kas ten žino jų sąsąskaitas ir atskaitomybes, vadinami kapitalistiniai kraštai: Amerika, Anglija, Prancūzija, Vakarų Vokietija ir kiti kraštai.

Kinija jau yra okupavusi nemažą Indijos plotą, maždaug tokį, kokį užima Prancūzija.

Indija tvirtina, kad nepasiduos Kinijai, juos išvys iš savo žemių.

Atrodo, kad karas gali ilgokai trukti. Komunistai priešai, juk neįsis, kad komunistai okupuotų trijų šimtų milijonų gyventojų Indiją. Indija gali tapti antrąja Ispanija.

Bresto apygardoje 1960/61 m. laikotarpy uždarytos 108 pravoslavų cerkvės, «iširusios» 8 katalikų parapijos ir 7 baptistų sektos; keletas stebuklingų vietų «demaskuota». Gardino apygardoje, tos pačios spaudos duomenimis, nuo įjungimo Sovietijon iki 1962 m. uždaryta 40 cerkvių ir 20 kat. bažnyčių.

— Spalio pradžioje Kremliaus teatro rūmuose koncertavo Vilniaus valstybinis choras, vadovaujamas K. Kavcko. Koncertas praėjęs sėkmingai. Didelio pasisekimo sulaukė St. Šimkaus, A. Kačanausko, A. Račiūno, B. Dvariono ir kt. kūriniai. Drauge su choru pasirodė ir solistas J. Stasiūnas.

— Spalio 19 Kaune praves-ta vietos saviveiklininkų vokalistų ir vokalių ansamblių peržiūra. Joje dalyvavo 20 ansamblių, keli kvartetai, trio ir pavieniai atlikėjai. Per žiūroje geriausiai pasirodė vokalistai ir vokaliniai ansambliai dalyvaus lapkričio mėn. Vilniuje įvykstančioje «respublikinėje apžiūroje».

— Taip pat spalio pradžioje Rygoje gastroliavo Lietuvos Valstybinės filharmonijos kamerinis orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio. Koncerte dalyvavo solistai — Leopoldas Digrys (vargonai), Helsinkio festivalio laureatas

NAUJAS «MŪSŲ LIETUVOS» LEIDEJAS

JONAS JANKAUSKAS

Labai man malonu Jus, Mielie Skaitytojai, supažindinti su nauju «M.L.» Leidėju, gyvenančiu Parque da Lapa — JONU JANKAUSKU.

Jonas Jankauskas išvydo šį pasaulį Lietuvoje, 1925 metais, Mažučių kaime, Vilkaviškio apskr., t.y. Suvalkijoje. Jis atvyko į Braziliją su savo tėveliais dar būdamas vos dviejų metų. Jonukui paūgėjus tėveliai leido jį į lietuvišką Vila Anastazijos mokyklą. Užtat Jonas Jankauskas taip gerai kalba ir skaito lietuviškai. Sa-vaitraštis «Mūsų Lietuva» nuo latiniškos J. Jankausko namų lankytojas.

Prasilavinęs komerciniuose ir sąsąskaitos moksluose Jonas Jankauskas pasiekė gražių rezultatų. Atidarė Parque da Lapa drabužių krautuvę ir iki šiandien gražiai verčiasi. Jei kam reiks medžiagų drabužiams, malonėkite nuvykti į Parque da Lapa, Rua Kabul 49, ir visi džiaugsitės maloniu patarnavimu, prieinamomis kainomis ir gerų medžiagų pasirinkimu.

Jonas Jankauskas vedė Onytę Seniauskaitę, susilaukė 3 gražių mergučių, visi yra geri katalikai ir Dievas laimina jų darbus.

Jankauskai dar jauni žmonės, dėl to, Dievui laiminant, tikimės susilaukti iš jų dar daug paramos lietuviškame mūsų kolonijos veikime.

«M.L.» Administratorius
Jonas Bružikas, S.J.

Petras Radzevičius (altas), ob-jistas Juozas Rimas Orkestro kolektyvas susilaukęs didelio pasisekimo Rygos muzikos mėgėjų tarpe.

— Už lietuviškus odos ir keramikos dirbinius, išstatytus Briuselio parodos, Liet. Dailės fondui paskirtas aukso medalis bei diplomai.

PONUI ALEKSANDRUI POLIŠAIČIUI,
LIETUVOS KONSULUI SÃO PAULYJE IR LIETUVIŲ
SAJUNGOS GARBĖS PIRMININKUI, 70 METŲ SUKAK-
TIES PROGA LINKIME DAUG SVEIKATOS IR DIEVŲ
PALAIMOS TĖVYNĖS IR KOLONIJOS LABAI
BESIDARBUOJANT.
LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJE

— Rugsėjo 30 d. Lietuvoje gyvenančiam prof. Pranui Šivickiui sukako 80 m amžiaus. Drauge paminėta ir jo 40 m mokslinė-pedagoginė veikla. Sukaktuviniukas — biologijos mokslų daktaras. Jis 1905 m. emigravo į JAV, dirbdamas fizinių darbų atkakliai mokėsi ir 1922 m. Čikagos universite te įgijo daktaro laipsnį. Laisvoje Lietuvoje dr. P. Šivickis dirbo mokslinį-pedagoginį darbą lyginamosios anatomijos ir embriologijos katedroje. Savo mokslinę karjerą prof. Šivickis pradėjo eksperimentinės zoologijos srityje. Jo pirmasis mokslinis darbas — «Kurūzų ir medvilnės aliejų bei kiaulės taukų reliaktyvnis virškinimas» buvo paskelbtas Amerikos medicinos draugijos žurnale 1918 m. Apie žemesniųjų gyvūnų regeneravimo procesus jis yra parašęs 10 mokslinių darbų, kurie paskelbti moksliniuose žurnaluose anglų, rusų ir lietuvių kalbomis. Nemaža prof. P. Šivickis nuveikė ir zoologijos sistematikoje. 1959 m. prof. Šivickis paskirtas Lietuvoje įsteigto Zoologijos ir parazitologijos instituto direktoriumi. Dalyvavo įvairiose ekspedijose, paruošė nemažą gaminių pajėgų parazitologijos ir hidrologijos. P. Šivickis spalio 4 d. Lietuvos Aukšč. Tarybos buvo apdovanotas Garbės raštu.

MIRĖ VYSKUPAS

Komunistinės Kinijos kalėme neseniai mirė vyskupas Juezapas Hu Jo-Shan. Tai vienas iš šešių kinų vyskupų.

IŠNIKINO KRYŽIAUS KELIUS

Iš Lietuvos rašoma, kad neseniai nežinomi, bet organizuoti piktadariai apiplėšė ir išnikino Žemaičių Kalvarijoje Kryžiaus kelių koplyčias. Iš visų koplyčių išvogė paveikslus ir juos išvežė. Vietos gyventojai didžiųjų atleidimų metu visas koplyčias iš

oro pusės papuošė vainikais. o iš namų atsineštus paveikslus įstatė pavogtųjų vietoje. Taip pat rašoma, kad atleidimų metu tikintieji dideliais būriais vaikščiojo kryžiaus kelius, tik be kunigo ir be vėliavų, o taip pat be kryžiaus.

— Kuriais klausimais nesutaria sovietiniai vadai? Pagal neoficialius sovietinius šaltinius, Sovietų Sąjungos kompartijos centro komiteto plenumas šaukiamas Maskvoje lapkričio 19 d. Laukiama, kad plenumo darbuose būna paliesti sovietinio ūkio planavimo klausimai. Vakarų stebėtojai nurodo, kad nepaisant Chruščiovo pirmavimo partijos prezidiume, skirtingas nuomones turi ir kiti prezidiumo nariai ir jie neabejotinai siekia paveikti prezidiumo nutarimus. Šalia Chruščiovo, dar Kozlovas, Mikojanas ir Suslovas turi daugiau ar mažiau skirtingas nuomones šiais klausimais: 1. ar tikslinga kviešti viršūnių konferenciją? 2. Sovietų Sąjungos santykiai su Kinija, 3. ar tikslinga toliau vesti sovietų-amerikiečių patsitarimus Berlyno klausimu? 4. kaip toli turi siekti vad. nuostalinimo procesas? 5. kaip elgtis su partijos priešais Molotovu, Malenkovu ir Kaganovičium? 6. sunkiosios pramonės ryšiai su vartojimo reikių pramone, pagaliau, 7. kiek toli turi siekti partijos įtaka į valdžios įstaigas ir bendrai į viešąjį gyvenimą?

— Vilniaus radijo žiniomis, šiuo metu Vilniuje Mokslų akademijos instituose dirba daugiau kaip 220 mokslo kandidatai ir 8 mokslo daktarai.

— Vilniaus filharmonijos scenoje įrengti iš Rytų Vokietijos, Potsdamo atgabenti vargonai. Juos montavo atvykę vokiečiai specialistai.

— Vilniaus operos, baletoteatre Gound operoje «Faustas», Mefisto vaidmenyje pasi-

S. Nėris

VĒLINĖS

Šal uos miškuos numirę lapai šlama.
Į skurdų apsiaustą supiesi.
Ir medžiai — toki pat benamiai
Išdžiūvusias rankas tau tiesia.

Gyvenimas — daina žiogelio,
Į purvą kruviną suminta.
Todėl ir beržui širdį gelia,
Ir ašaros pušelei kriata.

Sugrįžta jie į žemę kantriai...
Ir tiek jų daug — prie kūno kūnas...
Kada ir kur sutiksim vienas antrą?
Ak, neįskaitomos žvaigždyno rūnos!

Nejau gyvenimas sugriautas?
Širdy perdėm — žaizda ir skausmas.
Ir neša, neša kraujo sriautas...
Koki krantai kada priglaus mus?

rodė Sverdlovsko operos ir baletoteatro solistas Vincas Kuprys. Šis 25 m. amž. solistas tik praėj metais baigė Sverdlovsko konservatoriją, o kaip operos dainininkas pažįstamas nuo 1958 m.

— Nuo spalio 8 d. Vilniaus kino teatruose buvo rodomas

dar vienas amerikiečių gamybos, specialiai atrinktas filmas — «Galivero kelionės».

— Spalio mėn. pradžioje Vilniuje įvyko Kraštotyros draugijos Organizacinio komiteto posėdis. Pirmininko pavad. A. Stravinskis kalbėjo apie visuomeninių muziejų ir

parodų organizavimą ir kt. klausimais. Posėdyje gerai įvertintas Telšių raj. draugijos skyriaus darbas. Patvirtinti septyni nauji draugijos skyriai.

— Spalio mėn. Latvijoje išleista Sal Nėries poezijos rinktinė, pavadinama «Lakštingalos daina». Sudarė A. Sukauskas, o vertimus atliko latvių poetai — A. Elksa, M. Kempė, I. Auzinis, I. Lasmanis, A. Vejanas, B. Saulytis, A. Skalbė, J. Gurgonas.

— Kai visose srityse vis skatinama imtis ieškojimų, tai ir šventes, pasirodymus beruošiant norima juos įvairinti. Pagal K. Ziloną iš Anykščių raj. («Tiesa», 230 nr.) Lietuvoje rengiamos įvairios šventės neretai labai panašios, šabloniškos bei nuobodžios. Be to, jis teigia, kad daugelyje pradinųjų, aštuonmečių ir vidurinių bendrojo lavinimo mokyklų meno saviveikla, ypač chorinis dainavimas, esą labai apbleisti. Žuonas siūlo sekti latvių pavyzdžiu, įvesti vad. vaikystės ir jaunystės šventes. Girdi, nereikėtų varžyti jaunimo ir nuo modernaus, bet meniško ir kultūringo šokio. Jaunimas turėtų mokytis šokių, nes ligi šiol jie šokami netikusiai ir iškraipomi.

— Spalio 8-14 d. visoje Sovietijoje minėta laiško savaitė. Jos tikslas — populiarinti ryšių paslaugas, pagilinti susirašinėjimą gyventojų tarpe. Ta proga paaikškėjo, kad Vilniaus centrinis paštas per dieną surūšiuoja ir pasiunčia traukiniais bei oro paštu apie 50.000 laišku, banderolių ir siuntinių.

Lietuvos Ūkio Katastrofos Pradžia

(1940 - VI - 15 — 1940 - VIII - 25)

ALBERTAS TARULIS

(tąsa)

Panašiai įvyko ir su antru pagrindiniu įstatymu — Valstybiniu įmonių įstatymu, kuris buvo pasirašytas VII. 16. Tai buvo įstatymas, numatęs visai kitokią, negu tarybinėje santvarkoje, valstybinių įmonių steigimo ir valdymo tvarką. Vis dėlto, šiuo įstatymu pasiremiant, VII. 20 buvo pasirašytas Valstybinės elektrotechnikos įmonės statutai. Deja, šitai įmonei praktiško statuto pritaikymo susilaukti neteko. VIII. 23, tuometinio pramonės ministerio Ch. Alperavičiaus pastangomis, kalbamas statutai ministerių tarybos panaikintas, o pati įmone pradėjo veikti ir tvarkytis taip, kaip ir visos kitos valstybinės įmonės.

Gali būti, kad čia, ypač antruoju atveju, kai vyriausybėje buvo tik «naujieji» žmonės, pasireiškė tarybinės santvarkos nežinojimas, nesuivokimas, kad ten visa turi būti tempama ant vieno karpalio, arba, tiesiog, propagandinis skubėjimas bet kuo pasireikšti. Kuo tad galima paaiškinti, kad VII. 20 pasirašomas Ūkinio planavimo tarybos statutai, kuriame buvo tokių «herezijų»:

1. Plačiųjų gyventojų sluoksnių gerovės pakėlimo, visų tautos ūkio šakų gamybos padidinimo bei atpigimo ir visų išteklių bei jėgų įtraukimo į gamybos procesą planams ruošti, paruoštų planų vykdymui sekti ir tais klausimais patariamai nuomonei reikėti sudaroma ūkinio pla-

navimo taryba ne daugiau kaip iš 12 narių. 2. Tarybos pirmininką, jo pavaduotoją, sekretorių ir kitus narius skiria, finansų ministerio teikimu, ministerių taryba iš ūkinio planavimo besirūpinančių įstaigų atstovų ir ūkinio planavimo žinovų. 3. Taryba yra finansų ministerio žinioje ir savo darbe vadovaujasi jo nuostatomis. 4. Tarybos paruošti bendras tautos ūkio ir jo atskirų šakų planai bei principinio pobūdžio nutarimai reikalingi ministerių tarybos tvirtinimo. Patvirtinti planai ir nutarimai perduodami atitinkamoms įstaigoms vykdyti. 5. Taryba savo darbą vykdo per ūkinio planavimo įstaigą. Įstaiga yra finansų ministerio žinioje. Lėšas tarybos darbui duoda finansų ministerija.

Argi nebuvo žinoma, kad visose sąjunginėse respublikose yra valstybinė plano komisija, kuri tokius klausimus sprendžia (paruošti planai tvirtinami net Maskvoje) ir ku-

ri priklauso ne finansų ministeriui ar komisariui, o yra komisarių tarybos priedas? Atrodo, šituo statutu lyg buvo norėta palikti finansų ministeriui tokias plačias teises visų ūkio šakų tvarkymo srityje, kokias jis buvo, ypač paskutiniu laiku (karui pasidėjus ir ėmus ūkį stipriau regulamentuoti), įgavęs.

Aišku nesugiedojimą su Maskva rodo ministerių tarybos VIII. 21 nutarimas įsteigti, finansų ministerijos žinioje, Žemės ūkio Banką su 5 mil. litų pagrindiniu kapitalu skiriamu finansų ministerijos numatant tam bankui pavesti valstybinių ūkių finansavimą ir gamybos kreditų teikimą, per banko vadovaujamas ir kontroliuojamas kooperatines žemės ūkio kredito draugijas valstiečių ūkiams. Tuo pačiu nutarimu finansų ministeriui buvo pavesta ligi IX. 10 patvirtinti banko įstatų projektą.

Šis nutarimas nebuvo įgyvendintas, nes TSRS LKT ir VKP (b) CK X.3 nutarė suorganizuoti Lietuvoje TSRS Žemės ūkio banko respublikinę kontorą. Mūsų Liaudies Komisarių Tarybai neliko nieko kito, kaip tą patį paskelbti XI. 29, perduodant naujam bankui nacionalizuotų Žemės ir Kooperacijos bankų aktyvus bei pasyvus ir pavedant jam vadovauti visoms žemės ūkio smulkaus kredito draugijoms ir administruoti fondą Nr. 1.

Nepavyko ir antras finansų ministerio J. Vaišnoro bandymas sukurti ką nors sava. Būtent, VII. 16 jisai įsakė visoms stambesėms įmonėms nešti į Lietuvos Banką dienos pajamas, paliekant įmonės kasoje gyvų pinigų tik nedidelę dalį. Vėliau (XI. 11) ši įsakymą pakeitė Liaudies Komisarių Tarybos nutarimas, sureduotas pagal tarybinius pavyzdžius.

Pagalinau, (nors tai neįeina

Ar Lauktini Pakeitimai Sovietinėje Ūkio Planavimo Sistemoje?

Sovietijoje viešos diskusijos dėl prof. Liebermano pl. no

Prof. dr. J. Liebermanas, sovietai ūkio mokslininkas iš Charkovo, rugsėjo 9 d. Maskvos „Pravdoj“ paskelbė straipsnį „Planas — Nauda — Premija“. Prof. Liebermanas pasiūlė visiškai pakeisti sovietų planavimo sistemą. Būdinga, kad redakcija pakvietė viešai pasisakyti ūkio mokslininkus ir pramonės bei planavimo įstaigų pareigūnus. Ūkinių sluoksnių Sovietijoje dėmesys nemažas, nes laikraščio „Ekonomičeskaja Gazeta“ paskelbė tą anketa dėl Liebermano pasiūlymų jau atsiliopė 100 asmenų, be to ir „Pravda“ atspausdino apie 20 pasisakymų.

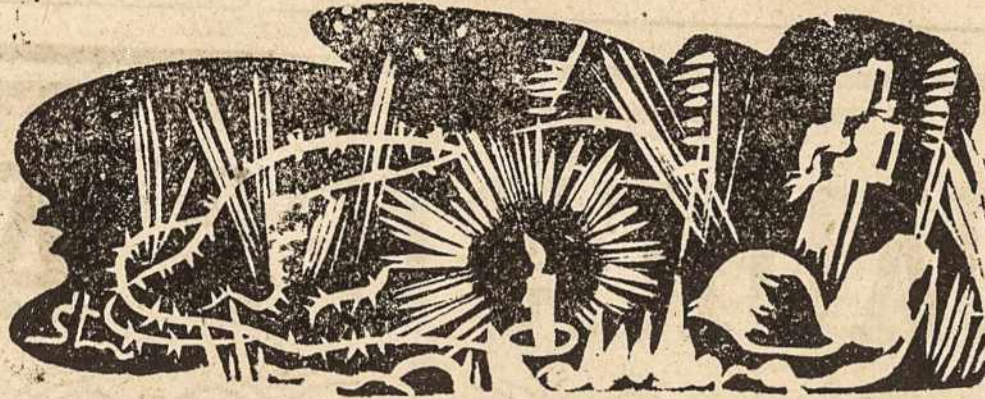
Vakarų pasaulį daugiau domina pasiūlymų forma, kiek pat turinys. Taigi, prof. Liebermanas aiškiai pasisako prieš „centralizuotą planavimą“ ir prieš ligi šiol praktikuotą būdą „veikti gamybą ne ūkinėmis, bet administracinėmis priemonėmis“. Pagal Liebermaną, ateity jau tektų nėsilaikyti ligšiolinės praktikos, kai per 200,000 Sovietijos įmonių iš aukštųjų ūkio įstaigų gaudavo smulkų gamybos planą: jis numatydamas ne tik įmonės brutto gamybą, bet ir kokios prekės ir kuriuo metu pristatytinos, kiek įmonėje privalo būti darbininkų bei tarnautojų, kokios įmonei reikalingos mašinos ir pan. Tokiam smulkiam planavimui, aišku, reikalingas milžiniškas planavimo aparatas. Nenuostabu, kad ir patis Chruščiovas daro priekaištų nepaprastai bujojančiai biurokratinei sistemai, neseniai pastebėjęs, kad viena mašinų įmonė Riazanėje tik iš vienos ministerijos kasmet gaunanti 2.580 nurodymų, o įmonės direktorius įvairiems ūkio organams tik per vienerius metus išsiunčias 10.580 pranešimų, raštų.

Prof. Liebermanas pasisako

ir prieš sovietinę premijų sistemą. Sovietinėse įmonėse tos premijos ligi šiol išmokamos ne pagal faktinę gamybą, bet tik atsižvelgiant į tai, ar tos įmonės išpildo planus ar juos viršija. Sovietinė premijų sistema ypatingai nepatraukli dėl to, kad ji nepaskatina gaminti naujų prekių ar įvesti naujų moderniškus patobulinimus. Priešingai, sovietinėje sistemoje įmonės direktoriai net prieštarauja įmonių moderninimui ar naujų gaminių produkcijai.

Visa tai jau nuo seniau žinoma, tačiau leista išskirti viešumą šį rudenį, artėjant spalio revoliucijos 45 sukakčiai ir kom. partijos cks plenumui (lapkričio mėn, antroje pusėje) Jei ligi šiol dėl klaidų, trūkumų, atsilikimo buvo kaltinami vietiniai ūkio organai ar paskiri įmonių vadovai, tai dabar iškeltas apsvėrstyti visas planavimo, premijavimo sistemos principas. Dabar Liebermanas pirmiausiai pasiūlė valstybės įmones paversti savarankiškais ūkiniais vienetais. Aukštesnės ūkio įstaigos nustatysiančios tik pageidaujimąją brutto gamybą, gi visi kiti klausimai paliekami spręsti įmonės vadovybei. Vietoje ligšiolinės netikusios premijavimo sistemos, Liebermanas pasiūlė dėsni — siekti įmonės rentabilumo, drauge sudaręs ir komplikotą darbo gamybos skatinimo planą.

Aplamai, Vakarų stebėtojų nuomone, esmėje siūloma daugiau laisvės ligi šiol paskirose ūkio šakose buvusiai užgniauztai iniciatyvai. Visoms aplink Liebermano pasiūlymus diskusijoms sukėlus platų atgarsį (pvz. kai kurie sovietiniai ūkio specialistai siūlo tuos pasiūlymus praktiškai išbandyti paskirose įmonėse), neseniai, trim savaitėm pralinkus nuo pasiūlymų paskelbimo, toje pačioje „Pravdo-

Halina Didžiulytė - Možinskienė

Gimtosios žemės sauja

Laikau delne gimtosios žemės saują —
Aukso spinduliu mirga praeitis —
Verčiu gyvenimo knygos lapą naują —
Zodijako ženkle ateities paslaptis.

Ant stalo — geltonas klevo lapas,
Šalnos nubučiuotas plonytis lapelis.
Jis matė kur supiltas naujas kapas. —
Mano tėvelio kapelis. —

Glaudžiu prie lūpų gimtąją žemę,
Žvilgsniu paglostau sausą lapelį. —
Širdies liūdesys šviesų dangų remia...
Širdies ašara vilgo kapelį...

Slepiu savo ilgesį nuo smalsių akių,
Slepiu mano d-dimantą brangų. —
Nakties plaštakė tylą malda siunčiu
Į zodijakais mirgantį dangų. — — —

je. jau riebiomis raidėmis, atsirado „atkirtis“. Partijos dienraštis jau nebekalba apie Liebermano pasiūlymus, bet vis dėlto pasidžiaugė radęs vieną Lenino stenogramą, kurią dešifravus, iškilo tokios komunistinio teoretiko mintys: „Socializmas privalo daug ko išmokti iš trustų vadovų, socializmas turi pasimokyti iš gabiausiųjų kapitalizmo organizatorių“.

Dabar Vakaruose spėlioja ma, kas naujo ūkio klausimais bus pasiūlyta įvykstančiame cks posėdyje lapkričio mėn ir ar bus vienaip ar kitaip pasisakyta dėl prof. J. Liebermano siūlymų.

LIETUVIAI LAISVAJAME PASAULY

Lietuviai dalyvauja amerikiečių politikoje. Artėjant gubernatoriaus rinkimams, Michigano valst užvirė politinė kova. Prieš dabartinį gubernatorių, demokratą John B. Swainson, kandidatūrą išstatė respublikonų kandidatas, American Motors kompanijos prezidentas, George Romney. Tai nauja respublikonų politinė žvaigždė Būdinga, kad šioje priešrinkiminėje kovoje aktyviai reiškiasi ir lietuviai respublikonai, už Romney agitodami, daliaidami atsišaukimus. Viename dalinamame lape paskelbtas ir visas „lietu-

vių amerikiečių už Romney komiteto“ sąstatas: Joseph P. Uvick, Algird Ambrose, dr. Eugenija Gurskija, Jonas Gaižutis, Felix V. Motuzas, Joseph Peters, Jonas Kriščiūnas, Vladas Pauža, Mary Sims, Vacys Urbonas. Keturi iš jų (visi su nesutrumpintomis vardų galūnėmis) yra naujieji ateiviai, JAV piliečiais tapę prieš kelerą metų.

— Lietuvaitė amerikiečių scenoje. Liucija Mingėlaitė, žurnalisto Vlado Mingėlos dukra, gavo žymų vaidmenį Bertoldo Brecht — Kurto Weill muzikiniame veikalė „The Threepenny Opera“ („Dreigros chenoper“) Detroito „Vanguard“ dramos teatre. Studentė humanitarė (studijuojanti vokiečių ir anglų kalbas Wayne un te) dažnai vaidindavo Detroito lietuvių mėgėjų scenoje ir kitaip reikėsi lietuviškoje veikloje, gi un-te priklause vaidybos būreliui. Ją „atrado“ minimo teatro režisierius dr. William A. Gregory, išrinkdamas iš maždaug 350 kandidačių. Rugsėjo 24 d. Detroito dienraščiuose tilpo trumpi aprašymai ir Mingėlaitės nuotraukos — Veikalė premjera Detroito buvo rugsėjo 27 d. Kitą dieną „The Detroit News“ dienraštis L. Mingėlaitę gražiai įvertino.

— Premija dail. H. Šalkauskui. Sydney mieste, Australijoje, įvykusioje dailės parodoje pirmoji premija buvo paskirta lietuviui dailininkui Henrikui Šalkauskui už akvarelinį kūrinių Landscapes. Premiją iškė N.S.W. gubernatorių Garbės diplomą iškėtas ir lietuviui dailininkui E. Kubai iš parodos atrinkta 9 darbai (jų tarpe minėtų lietuvių) ir kilnojamoje parodoje jie bus parodyti didesniuose Australijos miestuose.

į šio rašinio temą) nepavyko sumanymas įgyvendinti kultūringesnę, negu Tarybų Sąjungoje, šeimoms teisę įvesti Lietuvoje 1940 VIII.8 Santuokos ir Metrikų įstatymais. Ją pakeitė tarybinė šeimos teisė, kai tik Lietuvai buvo primesti RSFSR kodeksai.

Senų darbo metodų taikymą rodo ir pradžioje praktikuotas viešas („Vyriausybės Žiniose“) skelbimas įstatymų apie žemės nusavinimą kariuomenės reikalams. Tikrai vėliau, liepos viduryje, buvo suprata, ar buvo duota suprasti, kad tokie skelbimai teikia pernelyg aiškių duomenų apie statomus aerodromus ar karinius sutvirtinimus ir todėl nuo šitos praktikos buvo atsisakyta (bene paskutinis paskelbtas žemės nusavinimas kariuomenės reikalams buvo VII.13 ir palietė 87,6 ha Perlojos kaime, Varėnos v,

Alytaus a.).

Tokių pavyzdžių galima būtų pririnkti ir daugiau. Jeigu kai kuriuos vėliau pakeistus naujosios vyriausybės potvarkius, kaip jau minėta, galima būtų aiškiai propagandiniu skubėjimu bet kuo pasireikšti, tai kai kurie iš jų vis dėlto parodė aiškų nemokėjimą dirbti „tarybiniais“ metodais ir nemažą „buržuazinę“ galvosenos dozę.

PROPAGANDA IR TIKROVĖ

Birželio įvykiai iš pradžių ne visų lietuvių buvo tinkamai suprasti ir įvertinti. Atsikvošėjus nuo pirmojo smūgio, kurį sudavė svetimos kariuomenės masinis įžygiavimas, ir girdint kalbas apie k o r e k t i š k a įžygiavusios kariuomenės elgesį ir nesikišimą į jokius ki-

tus reikalus, eiliniams stebėtojui lengvai galėjo susidaryti įspūdis, kad tuo žygiu pirmiausia siekiama užsitikrinti patogias pozicijas būsimajam karui su Vokietija.

Sekmadiečio (VI 16) „Lietuvos Aidas“ kreipėsi į visuomenę su vedamuoju: Rimties ir darbo! Tos pačios dienos vakare einas respublikos prezidento pareigas ministeris pirmininkas A. Merkys per radiją pasakyti kalboje, lyg patvirtindamas tas visuomenės nuotaikas ir ją drauge ramindamas, pabrėžė, kad raudo dozi karioomenė „atvyko kaip draugiška sąjunginė kariuomenė. Taip ji mūsų kariuomenės buvo sutikta, taip yra ir traktuojama. Visi krašto gyventojai šita dalyką turi tik taip suprasti bei vertinti... Pagrindinis dalykas, kuris rūpi krašto vadovybei, yra tvarkos bei rimties išlaiky-

mas, normalaus darbo ne mažiausias nesutrūkdymas visoje valstybinėje įstaigose bei įmonėse ir visame privačiame ūkyje. Lietuvos ūkio ir kūrybinio darbo sąlygos nebus sutrukdytos, visiems pareigūnams uoliai einant savo pareigas, kaip ligi šiol, ir plačiai visuomenei klausant jų nurodymų. Todėl normalus darbas įstaigose, įmonėse, dirbtuvėse, fabrikuose, ūkiuose ir namuose turi būti ir toliau ramiai dirbamas. Tai pagrindinis šio momento reikalavimas“.

Toje pačioje kalboje buvo dar pasakyta, kad „ateiti reikią žiūrėti su pasitikėjimu“, tačiau tas pasitikėjimas buvo paremtas prielaida: „Mūsų vidaus socialiniai, kultūriniai, ekonominiai reikalai tu neturėtų būti paliesti“. Neturėtų... Antra, buvo manoma, kad

Tarybų Sąjunga jau turi pakankamai blogo patyrimo su valstybinio bei kolektyviniu ūkiu ir todėl, besiruošdama karui, nenorės griauti mašo, bet gerai tvarkomo Lietuvos ūkio. Priešingai, sklido gandai, kad Pabaltijo valstybės sudarysiančios tam tikro socialinio (ne socialistinio!) ūkio bandymą, kurio patarimai eventualiai būsią perkelti į visą Tarybų Sąjungos ūkį.

Šitokias intencijas lyg ir patvirtino visų ūkio vadžių palikimas senojo finansų ministerio inž. E. Galvanausko rankose, pavedant jam dar ir susisiekimo ministeriją. Kaip dabar aiškėja, E. Galvanaukas, tik kitų prašomas, sutiko šitas pareigas prisimti, nes tikėjosi, gal iš tikrųjų galėsią Lietuvos ūkį apsaugoti nuo suirutės.

(B. D.)

Viktoras Gidžiūnas O.F.M.

ŠV. KAZIMIERAS

(pabaiga)

Suprasdami šv. Kazimiero reikšmę, mūsų tautos priešai labai jį neapkętė, dėl to atvejų atvejais šv. Kazimiero relikvijos neturėjo ramybės. 1655 metų vasarą, rusams užimant Vilnių, šventojo kūnas 8 metus buvo paslėptas Roženkoje. Reikėjo jį slėpti ir 1703 m. švedų invazijos metu. Nepaliko jo kūno ramybėje ir bolševikai, nes jiems, Vilniaus katedrą pavertus muziejumi, šventojo Kazimiero kūną 1953 m. reikėjo perkelti į šv. Petro ir Povilo bažnyčią Antakalnyje. Kaip Rusijos carų metu buvo draudžiama švęsti šv. Kazimiero šventę, taip ir šiais metais tos pačios Rusijos bolševikai neleis iškilmingai paminėti ir 500 metų šventojo gimimo jubiliejus. Tas betgi nepakirs lietuvio dvasios polėkių, o pažeista lietuvio širdis dar labiau pamils šventąjį ir melsis jo pagelbos nelygioje kovoje su tautos priešu ir naikintoju.

Mūsų jaunimui šv. Kazimieras yra tėvynės meilės pavyzdys ir vadovas dorybių kelyje. Jis mylėjo Lietuvą, mėgo jos žmones, medžiojo jos miškuose, nors buvo gimęs svetimajame šalyje ir dargi mišrioje šeimoje. Kaip tėvynės mylėtojas jis yra pavyzdžiu ir mūsų svėtur gimusiam ir augusiam jaunimui. Jo tikėjimas, viltis, meilė, išmintis, tei

KO LAUKIA IŠ KELIONĖS Į VENERĄ

Amerikos Mariner II rugpjūčio 26 d. buvo išleistas keliauti į Venerą, kuri yra už 35,7 mil. mylių nuo žemės. Buvo projektuojama, kad jis pasieks Venerą per 10.000 mylių, tačiau kelionėje suspėjo nuo savo taikinio kiek nukrypti, ir skaičiuojama, kad praeis per 250.000 mylių. Tačiau manoma, kad tai dar bus pakankamas nuotolis, iš kurio galima bus sulaukti žinių, jei visi aparatai veiks tinkamai. Sovietinis šūvis pernai liko be jokių žinių, nes aparatas nustojo tuojau veikti.

Šūvio tikslas — išmatuoti Veneros temperatūrą, radijaviimą ir patikrinti teoriją, pagal kurią temperatūra Veneroje turi būti 615 Farenheito. Venera yra 7.556 mylių skersmens, taigi apie 351 mylių mažiau už žemę. Paslaptis tebėra, kas yra tie debesys, kurie gaubia Venerą.

singumas ir skaistybė mūsų dienų jaunimui yra lyg svyturiai tamsiuose jaunystės gyvenimo klystkeluose, apšviečia kelią, vedantį į tobulybės kalną — sielos šventumą.

Visais laikais lietuvių akys ir širdys krypo ir tebekryps ta prie šv. Kazimiero. Rusų carų laikais mūsų tėvai atrodavo suraminimą prieš šventojo karsto. Lenkams užėmus Vilnių, buvome atskirti nuo savo Globėjo, bet mūsų širdžių atodūsius jis girdėjo ir už demarkacijos linijos. Nereikia nusiminti, jis ir dabar girdi savo tautiečių aimaną ne tik tėvų šalyje, bet ir plačiame pasaulyje. Mes tvirtai tikime, kad jis kaip praeityje, taip ir dabar mūsų neapleis ir padės mums išolaškytiems sugrįžti į savo tėvyškes laukus laisvam gyvenimui. Dėl to šiais jubiliejais metais prašykime jį, kad jis mus globotų gyvenimo klystkeluose ir saugiai nuvestų į Tėvo namus.

Šv. Anselmo giesmę «Omni die dic Mariae» labai mėgo šv. Kazimieras. Jos nuorašą rado šv. Kazimiero karste.

Mariner II kelionė truks 109 dienas. Veneros srityje turi atsirasti apie gruodžio vidurį.

— Praėjusį sekmadienį po 8 val. šv. Mišių gražus būrelis vyresniųjų atkū kartu vyko į miesto teatrą iš klausyti muzikalinio koncerto.

JAUNUČIŲ SUSIRINKIMAS

Po ilgesnės pertraukos praėjusį sekmadienį šv. Juozapo Mokykloje įvyko jaunesniųjų ateitininkų ir jaunučių susirinkimas. Nors susirinkimo valandą buvo labai smarkus lietus, bet susirinko gražus būrelis. Jauniesiems vadovauti sutiko Irena Šimonytė ir Vincas Tūbelis. Jaunieji vadovai taip gyvai pravedė susirinkimą, kad jam pasibaigus dar niekas nenorėjo skirstytis. Sekantis susirinkimas bus šį šeštadienį 4 val. p.p.

JAUNIMO NAMŲ REIKALU

pasitarimas įvyks lapkričio 6 d., 8 val. vakaro šv. Juozapo Mokykloje. Bus padaryta kermašiau apyskaita ir svarstoma tolimesnės galimybės statybą baigti.

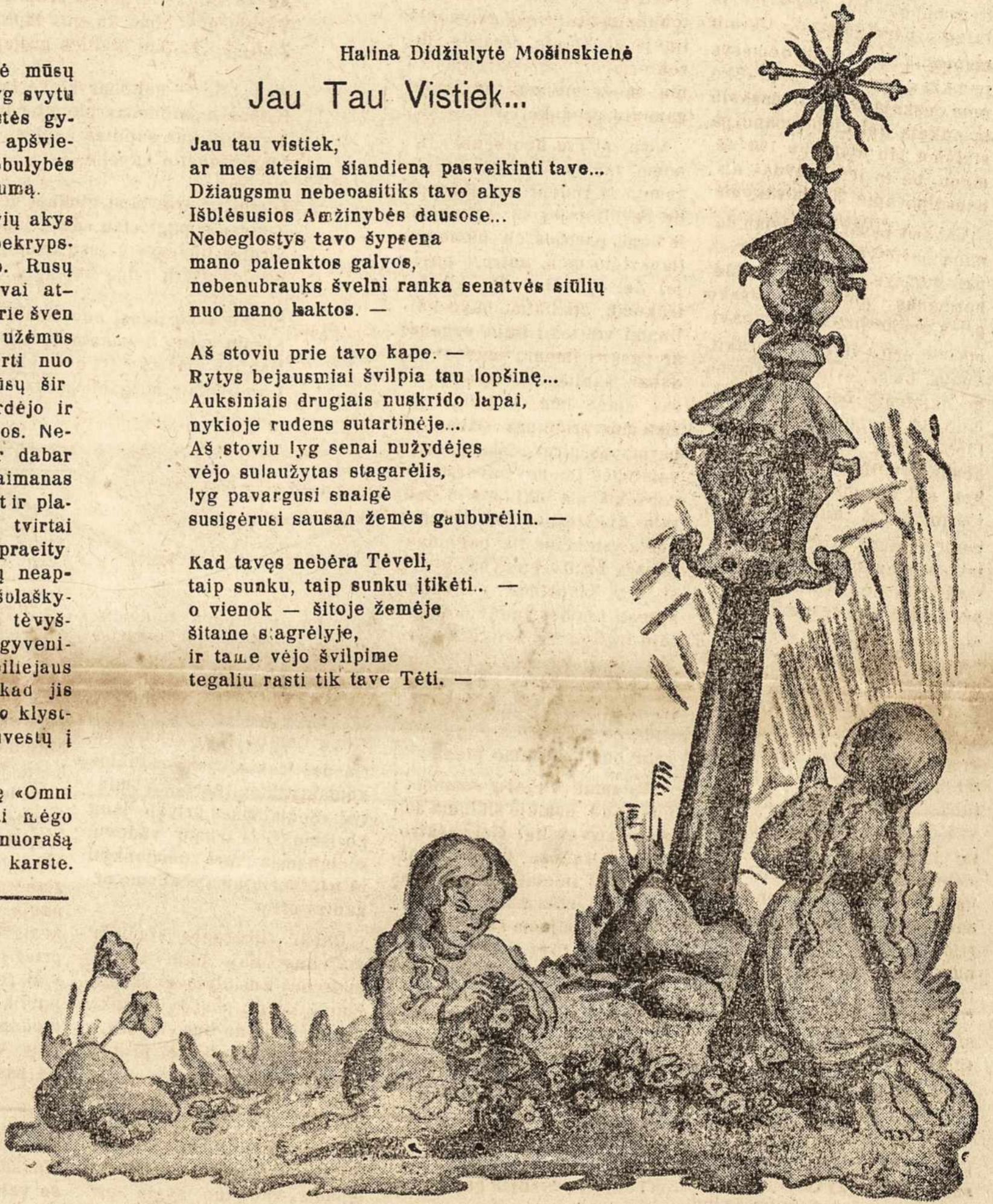
Halina Didžiulytė Mošinskienė

Jau Tau Vistiek...

Jau tau vistiek,
ar mes ateisim šiandieną pasveikinti tave...
Džiaugsmu nebeapsitiks tavo akys
Išblėsusios Amžinybės dausose...
Nebeglostys tavo šypseną
mano palenktos galvos,
nebenubrauks švelni ranka senatvės siūlių
nuo mano kaktos. —

Aš stoviu prie tavo kapo. —
Rytys bejausmiai švilpia tau lopšinę...
Auksiniais drugiais nuskrido lapai,
nykioje rudens sutartinėje...
Aš stoviu lyg senai nužydėjęs
vėjo sulaužytas stagarėlis,
lyg pavargusi snaigė
susigėrusi sausan žemės gauburėlin. —

Kad tavęs nebėra Tėveli,
taip sunku, taip sunku įtikėti. —
o vienok — šitoje žemėje
šitame sagrajelyje,
ir tame vėjo švilpime
tegaliau rasti tik tave Tėti. —

Ekskursija į Urugvajų

Visi, kurie domisi ekskursija į Urugvajų, prašomi lapkričio 4 dieną (sekmadienį) 15 val. atvykti į šv. Juozapo Mokyklą (V. Zelina) pasitarimui. Bus tariamasi dėl važiavimo laiko, susisiekimo priemonių, programos ir t.t. Jei atsirastų reikiamas skaičius norinčių vykti, tai ekskursija bus organizuojama.

— Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga leidžia laikraštį «Lituanus» anglų kalba. Laikraščio tikslas — informuoti sveitimačius apie lietuvių tautą, jos siekimus ir kovą už laisvę. Spausdinama 6.000 egzempliorių, iš kurių 4.000 išdalinama veltui įvairioms sveitimačių įstaigoms, Universitetams, laikraščiams, radio ir

paskiriems įtakingiems asmenims. Laikraščio leidimo išlaidoms padengti studentų sąjunga kas mėnesį organizuoja finansinį vaju. Laikraštis jau kelinti metai atlieka savo kilnų darbą ir laimėjo visą eilę draugų iš sveitimačių, kurie remia Lietuvos laisvės kovą.

DAUGĖJA VIENUOLIŲ

Vyriški vienuolynai 1961 m. pasaugo 5.000 narių. Pagal naujausius statistinius duomenis gausiausias vienuolynas yra Jėzuitai 35.096 nariai, Francis konai 26.876, Sauležiečiai 21.048 Krikščioniškųjų Mokyklų Broliai 17.560, Kapuciniai 15.703, Benediktinai 11.550, Dominikonai 9.841, Redemtoristai 9.030, Maristai 8.974, Obalatai 7.505

GRAŽIAI PASIRODĖ L.K.B. CH RAS

Praėjusį sekmadienį 12 val. per 4 T.V. kanalą buvo rodoma choro išpildyta lietuviška programa. Choras pašoko keturis lietuviškus šokius ir padainavo visą eilę lietuviškų dainų. Visa programa sudarė gražų ir darnų vaizdą. Sveitimačiams tai buvo puiki proga susipažinti su lietuviškomis melodijomis, tautiniais rūbais ir šokiais, o lietuviams pasididžiavimas savąjį jauni matyti T.V. Gaila tik, kad pranešėjas nepristatė žiūrovams nei maestro Viktoro Tarūno, nei tautinių šokių mokytojo Juozo Tatarūno. O jie šiai programai pašventė daug ir brangių valandų. Kai tuo tarpu TV darbininkai, ku

(pabaiga 6 pusl.)

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klauskite ir remkite

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO RESIDENCIA
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102 Rua Coelho Neto, 281
Fone 33-9951 Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tiksliai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyrų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios devanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL**NASCIMENTO**

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

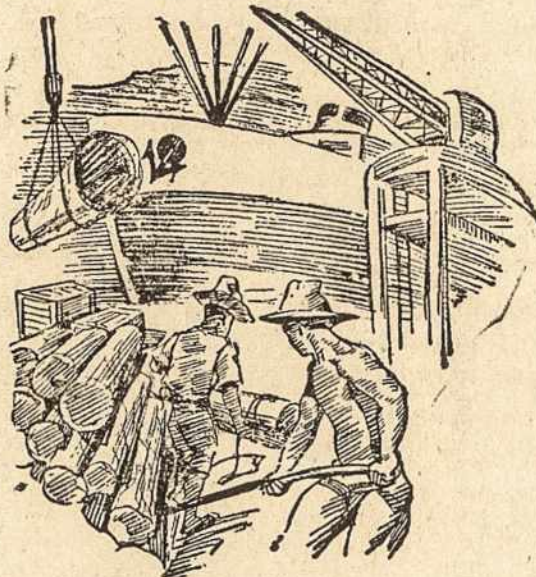
ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
[4.0 - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.0 - sala 904 — Fone: 52 0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Município de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**„SOFIJA“**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

LIETUVISKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį:
Parque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.
Paskutinį:
Vila Anastacio 8 val.,

LIETUVISKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metrų bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra transliuojama SEKMADIENIAIS
7 val. 15 min.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhaçapi, 47 - V. Zelina
(prasiauga 18 Av. Zelina, 595)

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

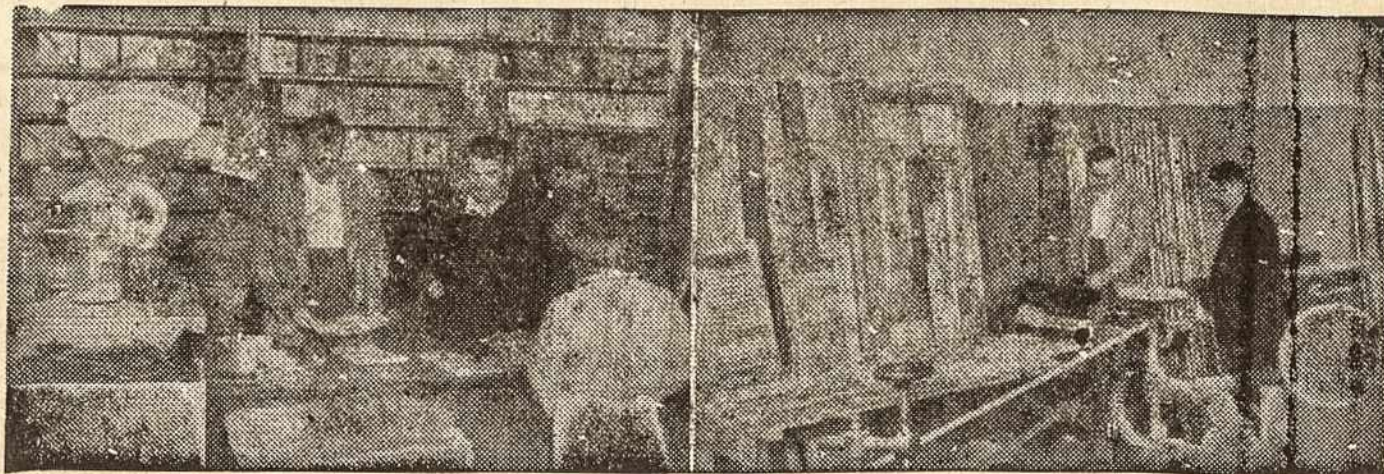
indoya vanduo yra labai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

(RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSU Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

VISŲ ŠVENTĖS ir VĒLINIŲ DIENOS PAMALDOS V. ZELINOJE

VISŲ ŠVENTŲJŲ dienoje pamaldų tvarka bus kaip sekmadieniais. Tik vakare po 7 val. mišių prasidės Vėlinių dienos pamaldos.

VĒLINIŲ DIENOJE šv. mišių tvarka: 6, 6.30, 7, 7.30, 8, 9, 9.30, 11 ir vakare 7 val. Po 11 val. mišių geduliaga procesija.

IŠ LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJOSJE GYVENIMO

Š m. spalio mėn. 23 d. Lietuvių S-gos Brazilijoje Valdyba savo posėdyje iškilmingai pagerbtai p. Aleksandrą Polišaitį, Lietuvos Konsulą São Paulyje jo 70-ties metų gyvenimo ir 25 metų kaip Lietuvių S-gos Garbės Pirmininko sukaktį.

Šiam pagerbimui yra šaukiamas L.S.B. iškilmingas posėdis š.m. lapkričio mėn. 25 d. 5 val. p.p. (17 val.) Vila Bėlos rūmuose, kuriame kviečiami dalyvauti visi tikrieji Sąjungos nariai su poniomis.

Po iškilmingo posėdžio įvyks draugiška pagerbimo vakarienė. S gos tikrieji nariai maloniai yra prašomi pranešti apie savo dalyvavimą šiose iškilmėse S gos Izdininkui p. J. Jodeliui iki š.m. lapkričio mėn. 18 dienos.

L.S.B. VALDYBA

TELEVIZIJOS ATGARSIAI

Šiuo metu man tenka lankyti lietuviškas šeimas São

Paulo priemiesčiuose ir girdėti išpūdžius dėl praėjusio sekmadienio spalio 28 d. jaunimo pasirodymo televizijoje Tupi.

Rašau, kaip girdėjau. Štai išsireiškimai: «Kaip gyvi nematėme tokio gražumo! Ak, kaip puikiai pasirodė mūsų lietuviškas jaunimas!»

Viena moteris lietuvė Agua Razoj: «Mano brolis, nors suaugęs vyras, neišlaikė ašarų ir išbėgo į kitą kambarį. Jam akyvaizdžia! priminė brangią Lietuvą. Ką gi — lietuviški rūbai, lietuviškos dainos ir lietuviški šokiai širdį gaudina! Ir kaip gražiai, sutartinai ir sklandžiai, be jokių suklupimų bei klaidų tai įvyko! Ak, kad dažniau tokius dalykus regėtume!»

Taigi, lietuviškas jaunime, džiaukis savo pasisekimais! Garbė Tau! O mums pasidžiavimas Tavimi.

Misijon. J. B.

— Laškai: A. Bakanauskui, V. Vaikšnorienai, A. Pumpučienei, N. Antanaičiui, V. Kutkai, S. Bakšiui.

JAUNŲJŲ DAILININKIŲ PARODĄ APLANKIUS

Kaip jau šio laikraščio kronikoje buvo atžymėta, septynios jaunos dailininkės, jų tarpė ir OLGA SUBAČIŪTĖ, su ruošė, savo kūrinių, kiekviena po 12, parodą, hua Sebastião Pereira, 120, Joje dailininkė Olga Subačiūtė išstatė dvylika paveikslų: šeši tapybos, (aliejaus) ir šeši grafikos darbai.

DĒMESIO!!!

Dr. Jono Basanavičiaus Vardo Lietuvių Mokyklos Globėjai šių metų lapkr. mėn. 10 d. to paties vardo mokyklos salėje ruošia linksmą vakarą

Programoje: 1) «Martynas Špokas» dviejų veiksmų komedija.

2) «Kukulio nervai», vieno veiksmo juokas.

3) Šokiai ir žaidimai. Šokiams gros puikus orkestras.

Bufete rasite gerus lietuviškus užkandžius ir links moje nuotaikoje praleisite šeštadienio vakarą.

Pradžia: 20 val (8 val vakare).

Mok. Glob. Valdyba.

Dail OLGA SUBAČIŪTĖ

Dailininkės meno krypties kelias yra impresionistinis. Jos pačios žodžiais tariant, yra laisva nuo abstraktizmo ir laiko meno-modernizmo pagundų. Formalizmo prisilaiko tik tiek, kiek jis reikalingas formai.

Iš išstatytų kūrinių matyti dailininkės subrendimas, sava rankiškumas kūryboje.

Pasirinktos temos yra paprastos: «Gėlės, Kelias, Tiltas, Horo, Naturmort, Natureza in verde. Tematikoje nieiško įmantumo. Paveikslai dvelkia giliu ramumu, aiškūs kontūrai išsaugoja paveikslo kompozicijos darnumą. Spalvos ryškios, bet ne rėkiančios. Spalvų darnumo gaida juntama visuose paveiksluose. Kaip žodiniame, taip ir tapybiniame mene gali pajusti dailininkės sieją, ypač kūrinyje Tiltas — Ponte. Ji tvirtai eina per tiltą į užburtus tapybos meno kelius.

Grafikos taip pat išstatė šešis paveikslus Technikoje jaučiamas atsargumas, bet matyti paveiksluose didelis pagautų momentų jautrumas. Ir grafikoje dailininkė parodo neabejotinų gabumų.

Šis dailininkės O. Subačiūtės pirmas kūrinių debiutas buvo maloni staigmena. Sėkmės meno baruose. Lauksime kitos parodos.

Koresp.

DIDELIO DARBO - GRAŽIOS PASEKMĖS

Liet. Kat. Bendruomenės choro poros mėnesių su viršum patvaraus ir solidaraus darbo pasekmės, ruošiant televizijai programą, nenuėjo veltui. Praėjusį sekmadienį visi džiaugėsi ir gėrėjosi lietuviškomis dainomis, tautiniais šokiais, grakščiu jaunu. Iš savųjų ir svetimųjų yra daug gražių atsiliepimų, pagyrimų Malonu, kad visuo menė įvertina choro darbą. Bet to neužtenka. Sekmingam choro veikimui reikia šio to daugiau. Reikia pirmoj eilėj choristų. Jie turi ateiti iš lietuviško jaunimo tarpo. Čia tėvai daug gali patalkinti ragindami jaunimą į choro eiles stoti. Reikia ir medžiaginės, piniginės paramos. Tai gali padaryti įsirašant į choro rėmėjus. Šiandien nėra jau sunku per metus sumokėti kelis šimtus kruzeirų choro reikalingams. Choristai daugiau auko jasi lankydami du ar tris kar

tus per savaitę repetitijas. Net ir matytos programos filmavimui, vieni choristai turėjo praleisti pusę dienos, kiti visą. Moralinė ir piniginė višumenės parama chorui yra ne tik naudinga, bet būtina jo likimui.

Iš televizijos programos nuotraukų tilps sekančiame «M.L.» nr.

— Nuolatinis «M.L.» skaitytojas ir rėmėjas fotografas K. VOSYLIUS, gyvenantis Campinas mieste, šią savaitę apė lankė «M.L.» redakciją. Ta proga paliko Cr.\$2.000,00 už šių metų prenumeratą ir Cr\$ 2.000,00 jau sekančių metų laikraščio prenumeratą. Taip pat šia proga painformavo, kad lietuviška programe per Radio Nove de Julho, trumpomis, 31 metro bangomis, kuri transliuojama sekmadieniais 14 val., Campinas puikiausiai giraima Radio parėmimui ir gi paliko Cr.\$1.000,00.

Tiek laikraštis, tiek radijo laukia daugiau atsiliepimų laikraščio skaitytojų ir radijo klausytojų iš interjero ir kar tu piniginės paramos.

Už A. A. Vladą Pupienį, šv. mišios egzėkvijos bus lapkričio mėn 6 d. 7.30 val. Vila Zelinos bažnyčioj Visus draugus ir pažįstamus kviečiame atvykti į šv mišias

Emilija Pupėnienė ir Nijolė

— Pagerbė Konsulą, Vila Anastacio Dr. J. Basanavičiaus Mokyklos Rėmėjų Būrelis spalio mėn. 27 d. suruosė šau nias Lietuvos Konsului S. Pauly, p. Al. Polišaičiui, jo septy niasdešimto gimtadienio proga, pagerbimo vaišes, kurios praėjo šventiškoj nuotaikoje.

(pabaiga iš 4 pusl.)

riems programa kainavo tiek tik pastangų, kiek jų reikėjo nufilmuoti ir įgravuoti, buvo gana ryškiai pristatyti. Mes žinome, kad vadovai darba ne dėl savo garbės, bet dėl meilės lietuviškai dainai, tačiau kas teisinga visi turi pripažinti. «Kas ciezoriaus, ciezoriui, ir kas Dievo, Dievui». Kas sudarė lyg tamsią rašalo dėmę ant baltos lininės staltiesės, tai dekoracijoje pasirodė kryžius, kuris ne tik neturėjo nieko bendro su meniškais Lietuvos kryžiais, bet iš viso buvo negražus. Žinoma nemūsiškių kaltė, kad svečimtaučiai jį tokį pagamino. bet kitą kartą reiktų būti apdairiesniems, ir kita tokia proga parodyti tikrą lietuvišką pakelės kryžių, kuriuo mes galime didžiulius prieš visą pasaulį.

DOVANAS SAVO GIMINĖMS Į LIETUVĄ

Vėl galima užsakyti pas Magdaleną Viokšnaitienę. Adresas: rua Barão do Pirai, 367, Vila Zelina, S. Paulo.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

*****

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9.º Andar Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

P R A N E Š I M A S

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14)

ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsisistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

Visiems linkime laimingos kelionės. Bet kartais visai atsitinka., tenka sulamdyti automobilis, ar motoras sustoja veikęs. Tokiais atvejais kviečiame pasinaudoti mūsų gerų specialistų, mandagių ir pigių patarnavimu:

AUTO MECANICA E FUNILARIA VINA DEL MAR

kurios savininkais yra Jonas Razulevičius ir Andrius Balčiūnas, Rua Donatarios, 49, Mooca — São Paulo
Fone: 93-4486 (recados).

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį devintą 21) val. vakaro. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis. Radijui laiškus siųsti šiuo adresu caixa postal 4118, São Paulo, Fone: 63-5975.